Шпіонаж завжди супроводжував державну діяльність. Ясно, що знання особливостей іншої держави дозволяє вибудовувати по відношенню до неї будь-яку політику та здійснювати відповідні дії. Крадіжка та витік конфіденційної інформації через мережу існують у всіх країнах світу, оскільки їх технології в принципі добре відомі.

Слід зазначити, що на даний час закони окремих держав щодо електронного шпіонажу серйозно різняться та погано сумісні. Наприклад, у Норвегії, Сінгапурі, Словаччині, Філіппінах, Південній Кореї, Україні криміналом вважається лише несанкціонований доступ у захищені комп'ютерні системи, зараження вірусами, протиправне використання комп'ютерних систем й інформації. У Данії, Швеції, Швейцарії, Франції, Японії до комп'ютерних злочинів віднесені дії, які заподіюють шкоду чужому майну, включаючи електронні дані. Нарешті, у США, Великобританії, ФРН, Нідерландах кримінальними вважаються дії, пов'язані не тільки з майновим збитком і загрозою національній безпеці, але й з порушенням прав особистості.

Для зниження рівня розвитку електронного шпіонажу потрібна розробка безлічі заходів, починаючи з прийняття адекватного законодавства та закінчуючи рішенням суто технологічних питань. Головне ж завдання полягає в тому, щоб на міжнародному рівні, наприклад, в рамках ООН, розробити комплексну програму, що включатиме в себе всі можливі форми та методи боротьби з електронним шпіонажем - юридичні, програмні, технологічні, організаційні, економічні, політичні і т.д. Ці дії матимуть успіх лише в тому випадку, якщо будуть спиратися на систему постійного моніторингу електронного шпіонажу на загальнопланетарному та національному рівнях.

Список використаних джерел.

1. Еляков А. Электронный шпионаж / А. Еляков // Международная экономика и международные отношения. – 2012. - № 8. – С.62-68.

КУЛАК НАТАЛІЯ ВАЛЕРІЇВНА

здобувач Академії муніципального управління (м. Київ)

ВПЛИВ ЕЛЕКТРОННИХ СПОСОБІВ ТОРГІВЛІ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

Процес реформування економіки країн, що розвиваються та інтеграції їх національних ринків в міжнародну економічну систему вимагає впровадження в діяльність, як державних органів, так і господарюючих суб'єктів сучасних інформаційних технологій. В якості ключових напрямків для вирішення цих питань є послідовний розвиток інфраструктури електронного ведення бізнесу, та електронізація державного управління як основ формування нової цифрової економіки країни. На сьогоднішній день правова база електронної комерції, а значить, і «правила гри» в даному сегменті економіки ринків деяких країн СНД лише формуються, точніше, знаходяться на стадії зародження і вибору правової концепції регулювання та взаємодії учасників електронного сегмента економіки. Розвинуті країна вже дано використовують електронні форми торгівлі, в тому числі активно цю систему експлуатують у державній сфері закупівель.

В країнах СНД сьогодні спостерігається дисбаланс між зростаючими вимогами ринку та реальним станом інформаційної інфраструктури, нездатною підтримувати торговельні та платіжні операції агентів. Недостатня ємність внутрішнього ринку диктує необхідність виходу товаровиробників на зовнішні ринки, що цілком може бути забезпечене розвиненою торгово-інформаційною системою. Крім того, необхідно розвиток нових підходів в організації взаємодії між державними органами та приватним сектором в плані моніторингу і контролю, можливість яких зростає при створенні торгово-інформаційної системи як в країні в цілому, так і в окремих її регіонах. На думку автора розвиток електронних торговельних систем відкриває можливості освоєння додаткових ринків збуту та закупівлі продукції без додаткових затрат, збільшення зростання товарообігу. У цьому зв'язку однією з вельми актуальних завдань економічної науки є дослідження та систематизація окремих аспектів застосування інформаційних технологій у торгівлі та розробка ефективної організаційної моделі електронних торгів. Міжнародна практика показує, що розвиток електронних способів торгівлі дає позитивні результати не тільки в сфері комерційної діяльності на внутрішньому ринку країни, але і на транснаціональному рівні, що значною мірою зумовлює розвиток національної економіки. Таким чином актуальним є дослідження та використання практичного досвіду, який мають розвинуті держави.

В даний час в усьому світі активно розвивається електронна комерція, причому як економічний інструмент здійснення її процесів, як правило, виступає глобальна комп'ютерна мережа Інтернет. Історично, економічно значущі процеси стали переводитися в електронну форму ще до появи та розвитку мережі. В першу чергу, в процесі вдосконалення економічних моделей і автоматизації людської праці перехід до електронних засобів і технологій ведення бізнесу почався в тих областях економіки, в яких швидкість і точність збору, обробки і передачі інформації є основними факторами підприємницького успіху. Тому спочатку комп'ютеризація торкнулася фінансово-банківської сфери. Але тільки з розвитком глобальної мережі до певного рівня стало можливо розглядати економічні процеси, що протікають в електронній формі, в якості окремого виду економічної діяльності. У 1991 році Європейська лабораторія практичної фізики - Січи (Швейцарія) оголосила про створення Всесвітньої павутини WWW (World Wide Web). Період, починаючи з 1995 року, стає часом бурхливого розвитку мережі Інтернет, в першу чергу технологій комерційної спрямованості. Сьогодні фахівці називають його ерою глобальної комерціалізації мережі Інтернет. З цього моменту активно починається використання всесвітньої мережі як інструмент економічної взаємодії. Поступово Інтернет став перетворюватися із засобу листування та обміну файлами в комунікаційне середовище, яка, в свою чергу, ідеально підходила для комерційних процесів.

Очевидно, що становлення інфраструктури електронного ведення бізнесу є наслідком розвитку потреб у ньому. Якщо спочатку перенос частини бізнес-процесів був обумовлений необхідністю спрощення окремих видів операцій, то появу останнім часом електронних товарів і послуг викликало необхідність в розробці необхідної інфраструктури для

успішної торгівлі, і, найголовніше, оплати торговельних операцій. При цьому зростання потреб одних учасників системи неминуче викликають зростання потреб їх контрагентів.

Інтерес для продавців полягає у: розширенні ринку споживачів продукції; можливість залучення та обслуговування середніх і дрібних покупців без збільшення витрат на дане обслуговування; скорочення витрат на узгодження з покупцями умов продажу; формування більш точної і конкурентної ринкової інформації; постійне оновлення інформації про попит та пропозицію, ринкових показниках, тенденції та аналіз; гарантії по укладених операціях в обсязі гарантійних сум учасників.

Перевагами для покупця будуть: скорочення фінансових і тимчасових витрат на встановлення відносин з новими постачальниками і взаємодія з існуючими; відкриття нових каналів закупівлі продукції; зниження витрат на взаєморозрахунки між контрагентами; гарантії торгово-інформаційної системи по укладених операціях в обсязі гарантійних сум учасників; скорочення витрат на узгодження з продавцями умов закупівель.

Перевагами для держави будуть: прозорість угод, виведення частини бізнесу з «тіньового сектора»; зростання податкових надходжень, за рахунок розширення оподатковуваної бази; створення нових робочих місць; здешевлення моніторингу національних ринків.

Таким чином автор виділяє наступні переваги формування електронних торговельних систем, які дозволяють підвищити ефективність бізнес-процесів багатьох підприємств: підвищення оперативності в придбанні сировини і реалізації продукції за прийнятними цінами, як наслідок, це зниження рівня складських запасів та отримання додаткових обігових коштів. Додатково до цього можна розглядати економію операційних витрат, полегшення управління компанією, розширення ринку і отримання нових клієнті; створення стимулу для подальшого розвитку виробництва, так як координація кооперування дозволить збільшити число угод за цінами, вигідними виробнику (оскільки інформованість стане визначальним фактором укладення угод), що в свою чергу призведе до збільшення оподатковуваної бази і створить умови для зростання надходжень до державного бюджету; зниження операційних витрат і оптимізація бізнес-процесів для учасників ринку; скорочення часу на обробку замовлень, на виведення товарів на ринок; доступ до пропозицій в режимі реального часу; ліквідація застарілих товарів і надлишків продукції; взаємодія з партнерами та отримання більш повної інформації про ринок; Концентрація галузевого досвіду, стандартизація; рівні можливості для невеликих організацій: доступ на більш широкий - в перспективі глобальний - ринок.

КУСПЛЯК ІГОР СЕРГІЙОВИЧ

доцент кафедри інформаційних технологій та систем управління ОРІДУ НАДУ при Президентові України, к.політ.н.

РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ МІСТ УКРАЇНИ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ)

Центри надання адміністративних послуг (ЦНАП) не являються прямим елементом електронного урядування, адже не надають можливості отримання послуг безпосередньо в електронному вигляді, разом з тим, вони передбачають застосування певних електронних інструментів, що спрощують доступ до адміністративних послуг (інформаційні термінали самообслуговування, система електронної черги тощо), окрім того, ЦНАП являються надзвичайно важливим інструментом, який дозволяє змінити систему взаємовідносин між владою та громадою в процесі отримання публічних послуг, коли органи місцевого самоврядування функціонують в першу чергу, як «сервісні органи», з метою надання якісних публічних послуг у форматі, зручному для громадян та бізнесу. Саме від того на скільки ефективно буде налагоджена сьогодні діяльність ЦНАП залежить як швидко та якісно міста зможуть перейти до надання публічних послуг в електронному форматі в найближчому майбутньому.

В ході проведення дослідження окремих аспектів організації діяльності Центрів надання адміністративних послуг вдалося проаналізувати всі 100 ЦНАПів. Загалом до даної категорії увійшло 11 показників, максимально можливий бал при цьому становив 13 (таблиця 1.).

Таблиця 1.

Характеристика окремих показників організації діяльності ЦНАП міст України

Показники організації діяльності Центрів надання адміністративних послуг	Кількість ЦНАП, де інструмент:	
	відсутній	наявний
Наявність рецепції	47	53
Наявність інформаційних електронних терміналів самообслуговування	75	25
Наявність системи електронної черги	78	22
Наявність облаштованих місць очікування черги	11	89
Наявність облаштованого місця для заповнення документів	6	94
Наявність стендів з інформацією, зразками заяв тощо	6	94